

КАПРАЛЬЦЕВ Дмитро
*здобувач наукового ступеня доктора філософії (PhD),
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
Рівненського державного гуманітарного університету*

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА, РЕСТАВРАЦІЇ У ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Сучасний етап розвитку освіти характеризується активною цифровізацією освітнього простору, що зумовлює трансформацію змісту, форм і методів професійної підготовки фахівців різних галузей, зокрема, мистецьких спеціальностей. Інтеграція цифрових технологій у освітній процес відкриває нові можливості для організації творчої діяльності здобувачів освіти, розширює доступ до інформаційних ресурсів, віртуальних галерей, мультимедійних платформ і спеціалізованих програм для створення цифрового мистецтва. У цих умовах особливої актуальності набуває проблема розвитку творчого потенціалу майбутніх бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва, реставрації, адже саме творчість, креативність та здатність до художнього самовираження є важливими складниками їхньої професійної компетентності.

Водночас ефективна підготовка майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей потребує гармонійного поєднання традиційних художніх практик із сучасними цифровими технологіями. Цифрове освітнє середовище створює умови для розширення форм художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти, сприяє розвитку їхньої уяви, креативного мислення, здатності до експериментування з різними техніками та засобами візуального мистецтва. У зв'язку із цим важливого значення набуває дослідження можливостей цифрового освітнього середовища в розвитку творчого потенціалу майбутніх бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва, реставрації що сприятиме підвищенню якості їхньої професійної підготовки та формуванню сучасних мистецьких компетентностей.

Проблема розвитку творчого потенціалу особистості посідає важливе місце в сучасних педагогічних і мистецьких дослідженнях. У науковій літературі творчий потенціал розглядається як інтегративна характеристика особистості, що відображає її можливості до здійснення творчої діяльності, здатність до самовираження, саморозвитку та створення нових культурних і художніх цінностей. Зокрема, у працях українських дослідників творчий потенціал визначається як внутрішній ресурс особистості, що забезпечує активність, ініціативність і здатність до креативного перетворення дійсності в процесі творчої діяльності [3; 7]. У контексті мистецької освіти цей феномен набуває особливого значення, адже професійна підготовка майбутніх бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва, реставрації безпосередньо пов'язана з розвитком творчого мислення, художньої уяви,

естетичного сприйняття та здатності до художньої інтерпретації культурної спадщини. Дослідники підкреслюють, що творчий потенціал формується і реалізується в освітньому середовищі через активну художньо-творчу діяльність, що забезпечує розвиток креативності, емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та здатності до творчої самореалізації особистості [2; 4].

У структурі творчого потенціалу майбутнього художника науковці виокремлюють взаємопов'язані компоненти, що забезпечують цілісність процесу творчого розвитку особистості. До них належать: мотиваційний компонент, який відображає інтерес до художньо-творчої діяльності, прагнення до самовираження та професійного саморозвитку; когнітивний компонент, що охоплює систему мистецьких знань, художньо-естетичних уявлень та здатність до творчого мислення; діяльнісний компонент, пов'язаний із практичними вміннями й навичками художньої діяльності, володінням різними техніками образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва; рефлексивний компонент, який передбачає здатність до самооцінювання результатів творчої діяльності, аналізу власного художнього досвіду та усвідомлення перспектив професійного розвитку. Важливу роль у формуванні цих компонентів відіграє художньо-естетична діяльність, яка виступає одним із ключових чинників професійного становлення майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей. Саме в процесі художньої творчості здобувачі вищої освіти набувають досвіду образного мислення, розвивають індивідуальний стиль, удосконалюють художні вміння та формують ціннісне ставлення до мистецтва як важливого елементу культурного розвитку суспільства.

Сучасне цифрове освітнє середовище створює нові можливості для розвитку творчого потенціалу здобувачів мистецьких спеціальностей, розширюючи традиційні підходи до організації художньо-творчої діяльності. У процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва, реставрації активно використовуються різноманітні цифрові інструменти, що сприяють розвитку креативності, образного мислення та індивідуального художнього стилю здобувачів. Зокрема, застосування графічних редакторів, цифрових планшетів, програм для створення ілюстрацій, а також спеціалізованих онлайн-платформ відкриває широкі можливості для експериментування з художніми техніками, формами та засобами візуальної виразності. Використання цифрових технологій у мистецькій освіті відповідає загальним тенденціям цифрової трансформації освіти, що визначені в стратегічних документах держави, зокрема, в Концепції розвитку цифрових компетентностей громадян України (2021) [5].

Важливим напрямом розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців є також застосування мультимедійних ресурсів, віртуальних галерей і цифрових виставок, які дають змогу розширити художній досвід здобувачів освіти, ознайомитися з культурною спадщиною різних епох і презентувати власні творчі роботи в цифровому просторі. Значний потенціал у мистецькій підготовці мають інноваційні технології доповненої та віртуальної реальності (AR і VR), а також інструменти штучного інтелекту, що дозволяють моделювати художні об'єкти, створювати цифрові артпроекти та здійснювати інтерактивну візуалізацію

мистецьких ідей. Крім того, цифрове освітнє середовище забезпечує ефективну організацію дистанційної та змішаної художньої діяльності через використання електронних освітніх платформ і систем управління навчанням. У працях українських учених підкреслюється, що цифровізація освітнього процесу сприяє формуванню творчої активності здобувачів, розвитку їхнього критичного мислення та здатності до самостійної художньої діяльності [1; 6].

В умовах цифровізації освіти використання цифрових технологій у підготовці майбутніх бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва, реставрації відкриває нові педагогічні можливості для розвитку їхньої творчої діяльності. Інтеграція цифрових інструментів у фахові дисципліни мистецького циклу (рисунок, живопис, композиція, історія мистецтва тощо) сприяє урізноманітненню методів навчання та поєднанню традиційних художніх технік із сучасними цифровими засобами створення зображень. Використання графічних редакторів, мультимедійних ресурсів та онлайн-платформ стимулює творче експериментування, розвиток художнього мислення та формування індивідуального стилю здобувачів вищої освіти.

Важливим засобом розвитку творчого потенціалу є проєктна та дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти. Створення цифрових ілюстрацій, мультимедійних презентацій, віртуальних виставок і мистецьких онлайн-проєктів сприяє формуванню навичок самостійної творчої діяльності та розвитку креативності. Ефективним інструментом також виступає цифрове портфоліо, яке дає змогу систематизувати творчі роботи здобувачів вищої освіти, відстежувати динаміку їхнього професійного зростання та презентувати результати творчої діяльності в цифровому середовищі. Використання цифрових технологій сприяє самореалізації здобувачів освіти, розвитку їхнього креативного мислення та підготовці до професійної діяльності в сучасному культурному просторі.

Отже, цифрове освітнє середовище відіграє важливу роль у розвитку творчого потенціалу майбутніх бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва, реставрації. Використання сучасних цифрових технологій у процесі професійної підготовки сприяє розширенню можливостей художньо-творчої діяльності здобувачів, розвитку їхнього креативного мислення, художньої уяви та здатності до самовираження. Цифрові інструменти, мультимедійні ресурси та онлайн-платформи дають змогу поєднувати традиційні мистецькі практики з інноваційними формами навчання, що позитивно впливає на формування професійних і творчих компетентностей майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей.

Водночас ефективна підготовка майбутніх художників потребує гармонійної інтеграції традиційних художніх методів навчання із сучасними цифровими технологіями. Поєднання класичних мистецьких підходів із можливостями цифрового освітнього середовища сприяє створенню умов для творчого саморозвитку майбутніх фахівців та їхньої успішної професійної реалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Биков В. Ю. Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. *Матеріали методологічного семінару НАПН України «Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку»*. 4 квітня 2019 р. / За ред. В.Г. Кременя, О.І. Ляшенка. Київ, 2019. С.20-26.
2. Гаврилюк О. А., Білозерська Г. О., Засипкіна Л. А., Твердохліб Н. В. Проблема формування творчої особистості та креативності майбутнього фахівця мистецького спрямування. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*, 2020. Випуск 77. С. 51-54.
3. Гопка О. М. Творчий потенціал особистості як наукова категорія. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2016. Вип. 27. С. 11-14.
4. Отич О. М. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методичний аспекти: Монографія. Чернівці: Зелена Буковина, 2009. 752 с.
5. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p#Text>
6. Цифрова трансформація освіти: теоретико-методичні засади: монографія / за заг. ред. В. П. Сергієнка; за наук. ред. Н. П. Франчук. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. 382 с.
7. Чорноус В. П. Реалізація творчого потенціалу особистості майбутнього педагога в процесі професійної підготовки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 2021 р. № 75, Т. 3. С. 143-147.

КАРАМІНА Катерина

*асистент кафедри комп'ютерних технологій
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка*

ФОРМУВАННЯ UI/UX-КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ РОЗРОБНИКІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ВЕБПРОГРАМУВАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ FIGMA

Сучасний етап розвитку цифрової інженерії виявляє критичну суперечність між високим рівнем технічної підготовки програмістів та дефіцитом їхніх UI/UX-компетентностей, що призводить до створення функціональних, але складних у використанні програмних продуктів. Для